

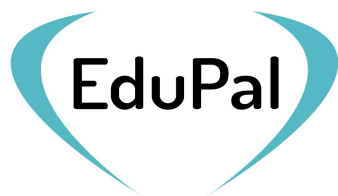

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

EDUPAL

OSA1 TUTKITTU TIETO KOULUTUKSEN KEHITTÄMISESSÄ

Minna Hökkä, koulutusjohtaja,
KAMK, projektipäällikkö, PPSHP
Juho Lehto, Professori, Ylilääkäri
Tampereen Yliopisto ja TAYS

EDUPAL- HANKKEEN TOIMIJAT

Rahoitus: OKM:n erityisavustus korkeakouluille 2018-2021

Kamk hallinnoija

Hankekonsortio:

15 sairaanhoitaja koulutusta toteuttavaa ammattikorkeakoulua

Yksi hoitotieteen ja terveyshallintotieteen yksikkö

Kaikki 5 lääketieteellistä tiedekuntaa

Laaja sidosryhmä: Työelämä, Liitot, Yhdistykset, Potilasjärjestöt

Hankkeessa yhteensä 80 hanketyöntekijää eri organisaatioissa

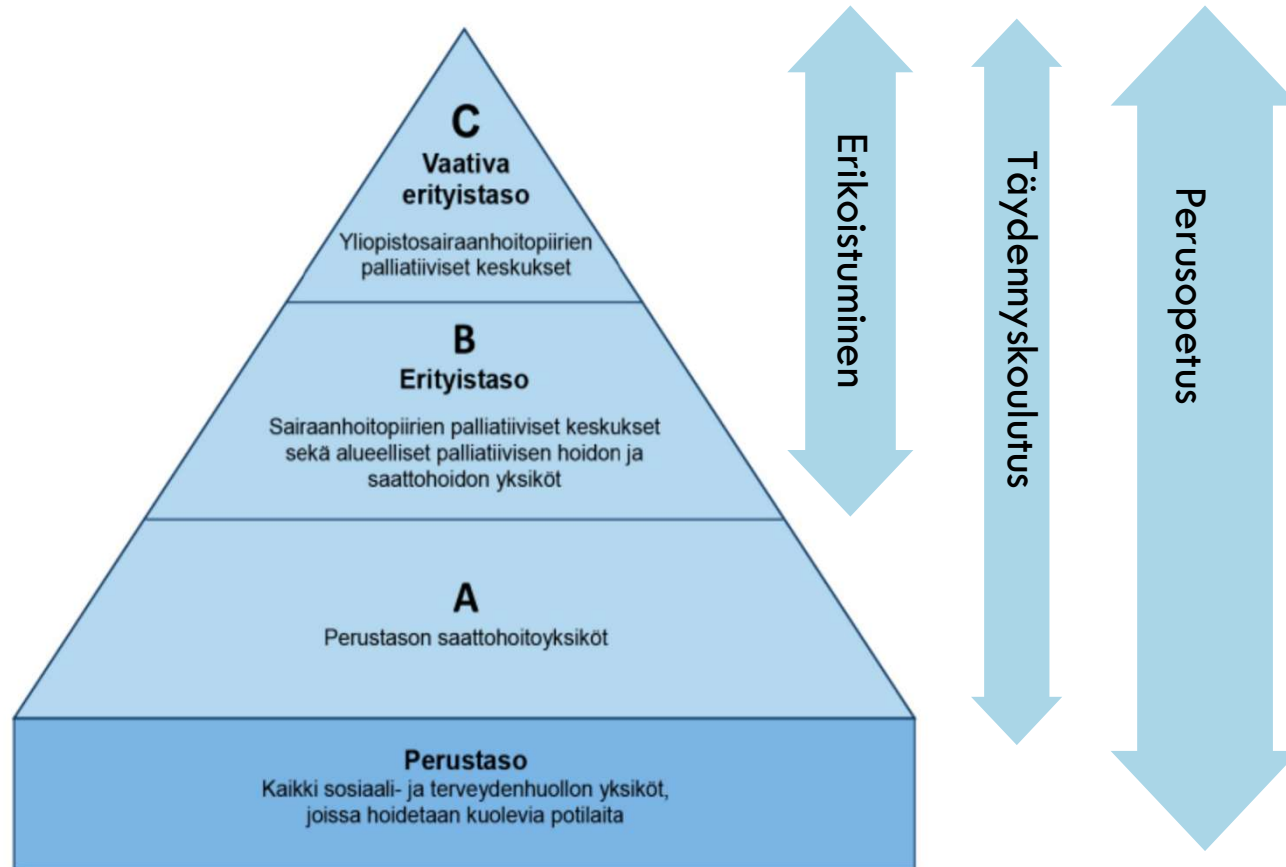
PALLIATIIVISEN HOITOTYÖN JA LÄÄKETIETEEN KOULUTUS

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

EDUPAL-HANKKEEN TAVOITTEET JA TYÖPAKETIT

Työpaketti 1:

Tavoitteet:

1. Selvittää palliatiivisen hoitotyön ja lääketieteen opetuksen nykytila
2. Laatia moniammatillisesti palliatiivisen hoitotyön ja lääketieteen osaamiskuvaus A-, B- ja C-tasolle

Toimenpide:

Koulutuksen nykytilan selvitys ja osaamiskuvausten laatiminen

Työpaketti 2:

Tavoite:

1. Laatia suositus palliatiivisen hoidon opetusohjelmista hoitotyön ja lääketieteen perusopetukseen

Toimenpide:

Valtakunnallisten palliatiivisen opetuksen opetussuunnitelma suositusten kehittäminen

**Pilotti: Sh suuntaavat
opinnot 30 op**

Työpaketti 3:

Tavoite:

1. Luoda suositukset erikoistumiskoulutuksesta palliatiiviseen hoitotyöhön ja lääketieteeseen

Toimenpide:

Erikoistumiskoulutuksen mallien kehittäminen

**Pilotti: YAMK palliatiivisen hoidon
asiantuntijaopinnot 35 op
Lääketieteen seminaarit 8 kpl**

Työpaketti 4.

Tavoite: Kehittää moniammatillista koulutusta, TKI-toimintaa ja korkeakouluopettajien palliatiivisen hoidon osaamista

Toimenpide: Moniammatillisuus koulutusten piloteissa ja TKI-toiminnan kehittäminen

Pilotti: Opettajien osaamisen vahvistaminen verkkokoulutus

Palliativisen lääketieteen perusopetus (LL-tutkinto) Suomessa 2018

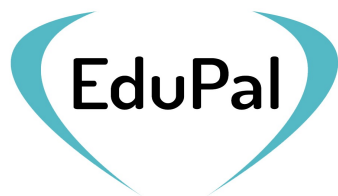
Palliativisen lääketieteen kontaktiopetustunnit vuonna 2018

Yliopisto	Opetustunteja yhteensä, t	Varsinainen opetus, t ¹	Sivuava opetus, t ²	Opettajalla palliativisen lääketieteen erityispätevyys, t
Helsinki	47	30,5	16,5	29,5
Tampere	39,5	28,5	11	20
Oulu	30	16	14	7,5
Turku	27	16	11	14,5
Itä-Suomi	25	13	12	4

¹Opetus keskittyy vain pitkälle edennyttä ja parantumatonta sairautta sairastavan tai kuolevan potilaan hoitoon

²Yleistä opetusta esim. oireiden hoidosta (erityisesti kipu), mutta ei keskity vain palliativiseen näkökulmaan.

Lehto JT et al. Suomen Lääkärilehti 2019; 19: 1215-17.

OPETUSSUUNNITELMASUOSITUSTEN POHJALLA OSAAMISKUVAUKSET

Melender et al. *BMC Palliative Care* (2020) 19:65
<https://doi.org/10.1186/s12904-020-00566-5>

BMC Palliative Care

JOURNAL OF PALLIATIVE MEDICINE
Volume XX, Number XX, 2021
© Mary Ann Liebert, Inc.
DOI: 10.1089/jpm.2020.0632

Original Article

RESEARCH ARTICLE

Open Access

The required competencies of physicians within palliative care from the perspectives of multi-professional expert groups: a qualitative study

Hanna-Leena Melender^{1*}, Minna Hökkä², Tiina Saarto^{3,4} and Juho T. Lehto^{5,6}

Review Article

Nursing competencies across different levels of palliative care provision: A systematic integrative review with thematic synthesis

Minna Hökkä^{1,2}, Sandra Martins Pereira^{3,4,5}, Tarja Pölkki⁶,
Helvi Kyngäs¹ and Pablo Hernández-Marrero^{3,4,5}

PALLIATIVE
MEDICINE

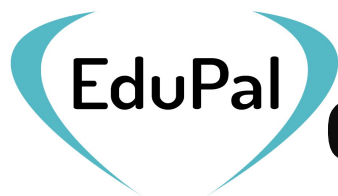
Palliative Medicine
2020, Vol. 34(7) 851–870
© The Author(s) 2020
Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/0269216320918798
journals.sagepub.com/home/pmj
SAGE

Palliative Nursing Competencies Required for Different Levels of Palliative Care Provision: A Qualitative Analysis of Health Care Professionals' Perspectives

Minna Hökkä, RN, PhD(c),^{1,2} Hanna-Leena Melender, RNM, PhD,³
Juho T. Lehto, MD,^{4,5} and Pirjo Kaakinen, RN, PhD²

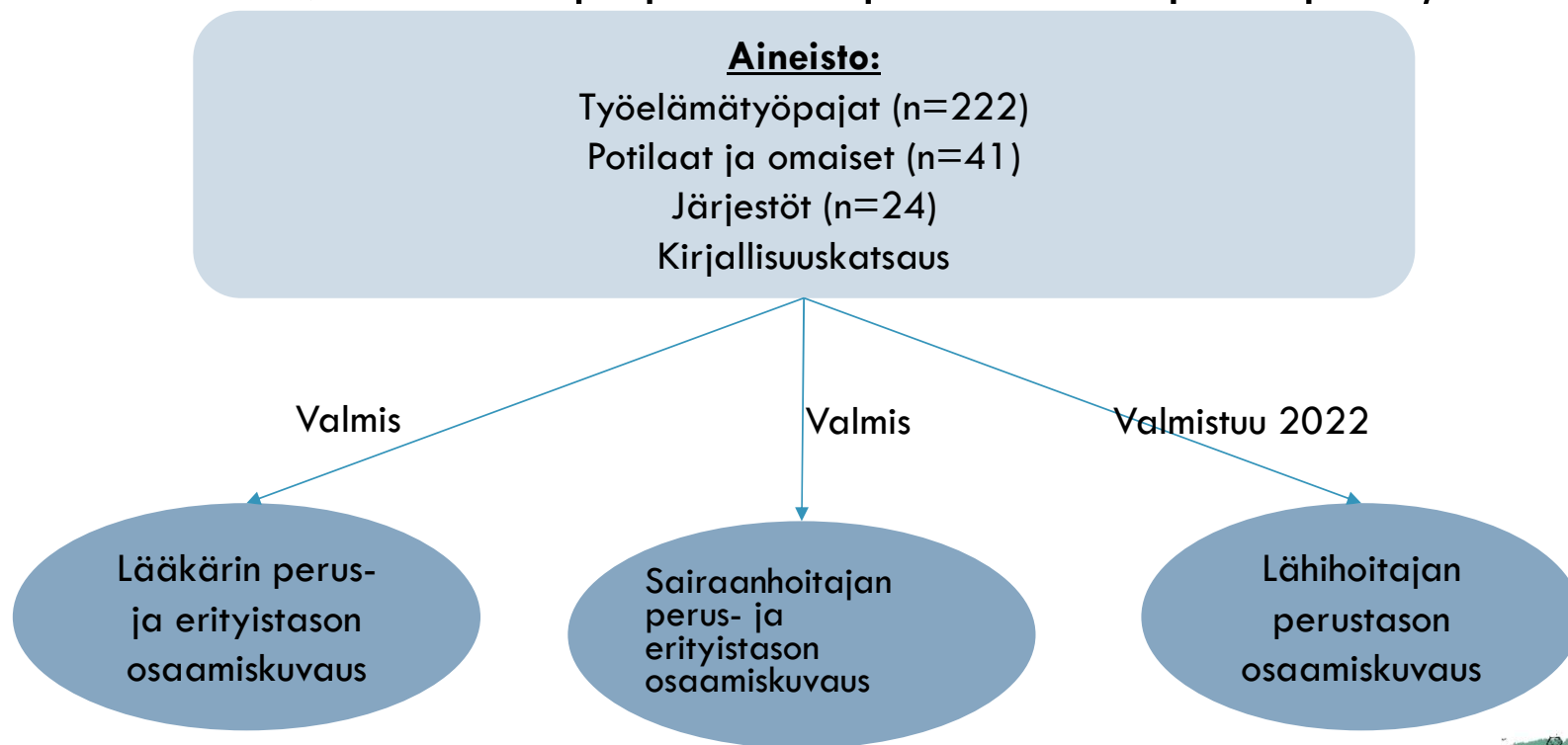

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OSAAMISKUVAUKSIEN TAUSTALLA OLEVA DATA

Mitä lääkärin, sairaanhoitajan ja lähihoitajan tulee tietää perus- ja erityistasolla?

OSAAMISEN TYÖPAJAT

(N=222 ASIAANTUNTIJAA)

Mitä jokaisen lääkärin pitäisi osata PAL-hoidosta?

- EAPC:n suosituksia enemmän korostuu:
 - Hoitolinjaukset ja elämän loppuvaiheen hoitosuunnitelma
 - Vuorovaikutus

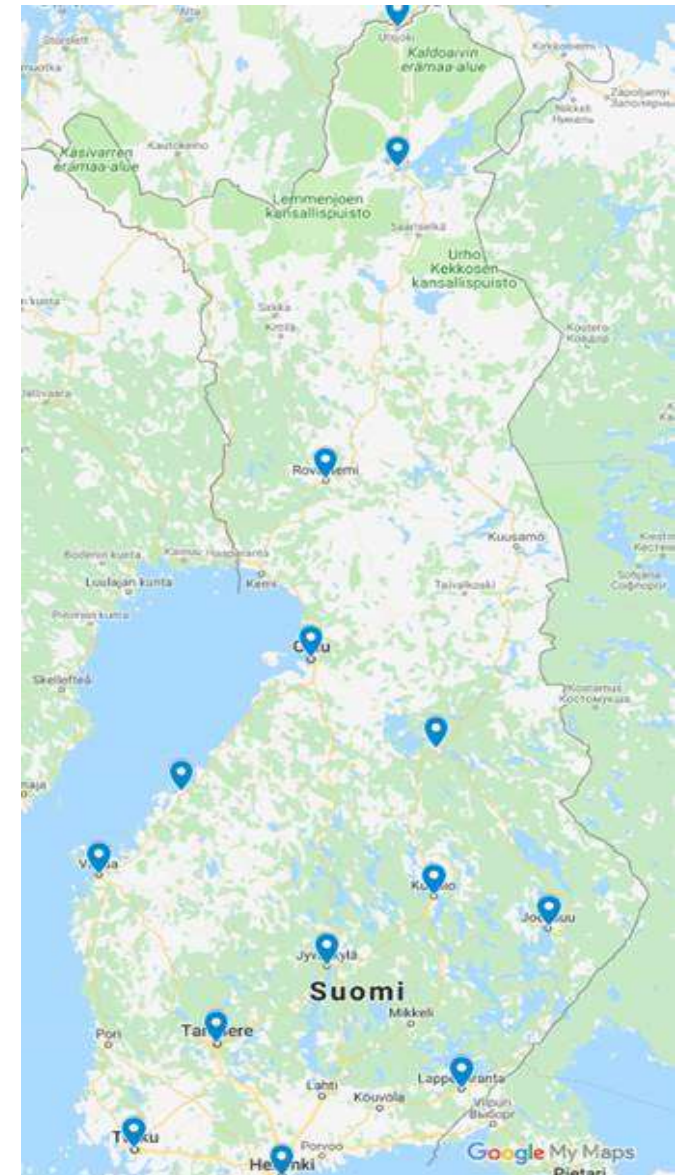
Melender H-L., Hökkä M., Saarto T. & Lehto J. 2020. BMC Palliative Care. 2020. <https://rdcu.be/b341q>

• Mitä jokaisen sh:n pitäisi osata PAL-hoidosta?

- Eniten korostuu oireiden kokonaisvaltainen hoito, potilaan ja läheisten tukeminen ja kohtaaminen
- EAPC suosituksista poiketen nousi toivon ylläpitäminen ja kohtaaminen

Hökkä M, Melender H-L, Lehto J, Kaakinen P. 2021. Journal of Palliative Medicine.

<https://www.liebertpub.com/doi/10.1089/jpm.2020.0632>

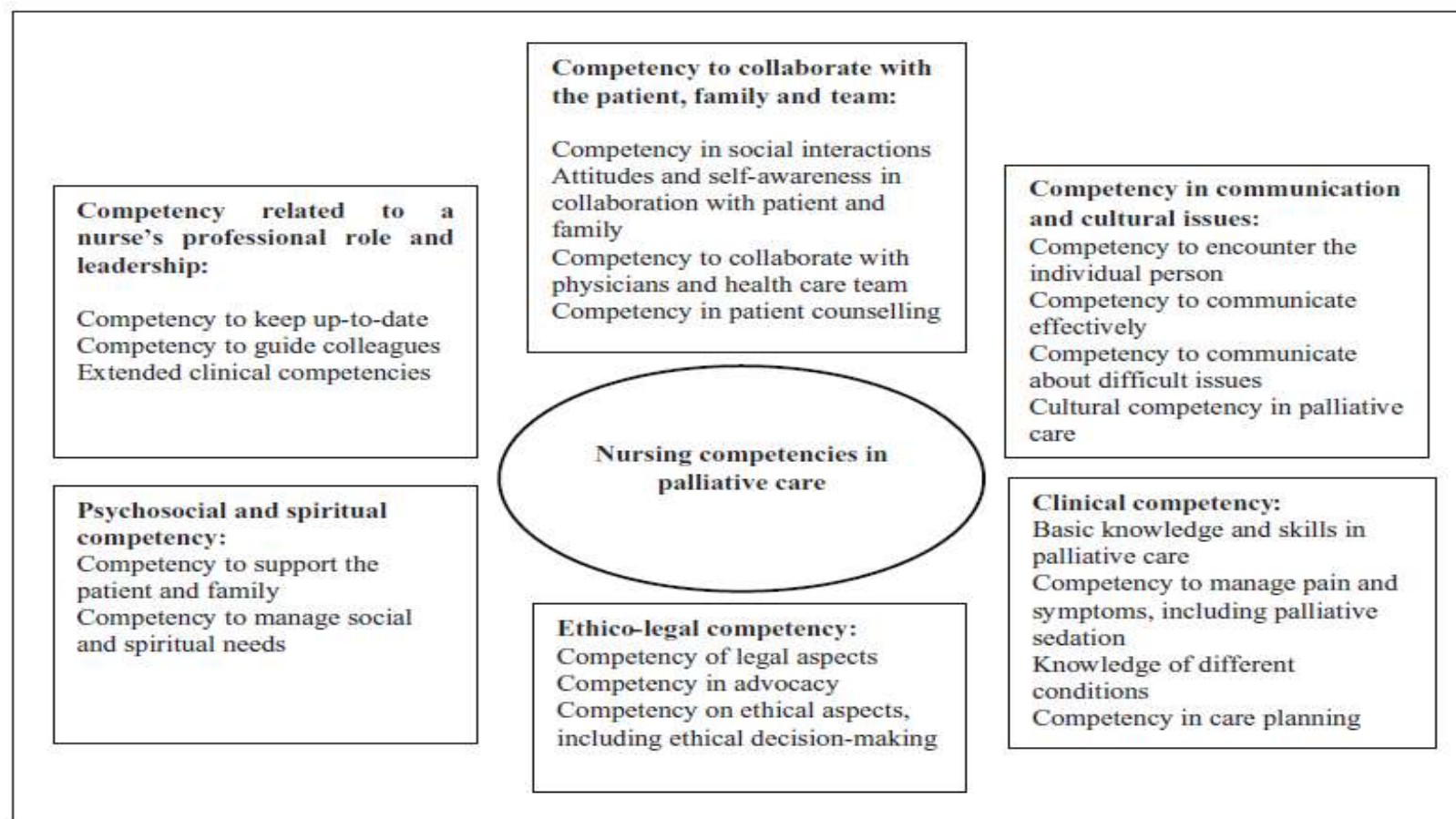
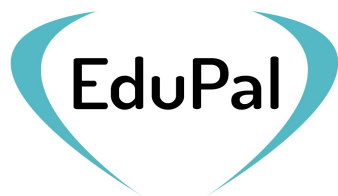

Figure 2. Nursing competencies in palliative care.

MITÄ POTILAAT JA LÄHEISET MEILTÄ ODOTTAA?

- **Lääkäriltä:** Hoidon linjausten osaaminen ja kohtaaminen korostuu
 - *"Ymmärrys siitä, että asiakas on osa yhteisöä ja että hänellä on ollut elämää ennen sairautta, tapoja, tottumuksia, ihmisiä" (läheinen)*
 - *"Lääkärin tulee kohdata ihminen ihmisenä.... Lääkärin olisi tärkeää myös pitää omaiset ajan tasalla ja kertoa mahdollisuudesta siirtyä saattohoitoon hyvissä ajoin." (läheinen)*
 - *"Asiallisuus, rehellisyys kiireettömyys. Lääkärillä olisi tietoa koulutetuista palliatiivisista hoitajista pystyisi siinä tilanteessa ohjaamaan heille" (potilas)*
 - *Antaa lupa ihmiselle valmistautua kuolemaan. "Löyhässä hirressä" roikkuminen on tuskallista kaikille, niin potilaalle, läheisille kuin hoitohenkilöstölle. (potilas)*
- **Sairaanhoitajilta:** Kohtaaminen, koordinointi, rinnalla kulkeminen
 - *"Ihannetilanteessa hoitajilla osaamista tulkata lääkärin sanomisia (potilailla usein epäselvää, mitä palliatiivinen hoito tarkoittaa)" (v60)*
 - *"Ohjata, mistä saa lisätietoa sekä informoida saatavilla olevasta avusta" (v62)*
 - *"Empaattisen suhtautumisen taito" (v62)*
 - *"Saata viimeiselle matkalle turvallisesti" (v44)*

OPETUSSUUNNITELMASUOSITUKSET PERUS- JA ERIKOISTUMISKOULUTUKSIIN

Opetussuunnitelmien taustalla:

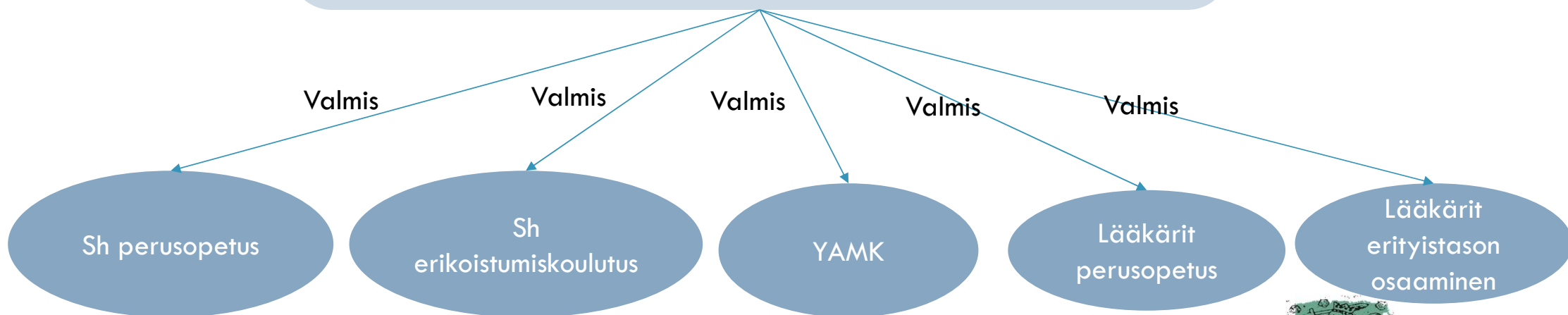
Perus- ja erityistason osaamiskuvaukset

Opiskelijakyselyt: Sh opisk (n=1331) lääket. opisk (n=502)

Asiantuntijakyselyt: Erityispätevyyslääkärit (n=62) Sairaanhoitajat (n=122)

Euroopan palliatiivisen yhdistyksen (EAPC) suositukset

Moniammatilliset asiantuntijatyöryhmät

Valmistuvat lääketieteen kandidaatit 2019

- Kyselytutkimus palliatiivisen lääketieteen opetuksesta

Lehto JT et al. Suomen Lääkärilehti 2020; 36: 1775 - 1780

n	502
Ikä, median (range)	26 (23-47)
Yliopisto, n	
- Helsinki (HY)	69
- Tampere (TaY)	97
- Oulu (OY)	77
- Turku (TY)	142
- Itä-Suomi (UEF)	117

- 98 % piti palliatiivisen lääketieteen opetusta hyödyllisenä
- Parhaiten opetus kattoi kivunhoidon ja heikoimmin psykososiaalisen tuen
- Lisäopetusta kaivattiin eniten hoitolinjauksista ja psykososiaalisista seikoista

Vrt. valmistuvat sairaanhoitajat. 94% piti palliatiivisen hoidon opetusta hyödyllisenä.
Lisäopetusta kaivattiin eniten kivunhoidosta